

Olsztyn, 21 stycznia 2019 r.

PS-IV.431.1.32.2018.AS

PS-IV.431.1.37.2018.AS

**Pani
Krystyna Furtak
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Dźwierzutach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 30 października oraz 29 listopada 2018 r. kontrole doraźne nowouruchomionego Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, § 9 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnień Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr: FK–IV.0030.868.2018 z 22 października 2018 r. oraz FK–IV.0030.1007.2018 z 28 listopada 2018 roku.

Przedmiotem kontroli była ocena spełniania standardu usług określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w celu uruchomienia środków finansowych na bieżące funkcjonowanie jednostki.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokołach, podpisanych przez Panią odpowiednio: w dniu 29 listopada 2018 r. oraz w dniu 13 grudnia 2018 r. Do protokołów nie wniosła Pani zastrzeżeń.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej, a także w oparciu o wyjaśnienia i informacje udzielone przez Panią oraz Wójta Gminy Dźwierzuty Panią Mariannę Bogusławę Szydlik.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach, w zakresie spraw objętych kontrolą, oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami.

Czynności kontrolne 30 października 2018 r. przeprowadzone zostały w związku z planowanym uruchomieniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach.

W toku kontroli ustalono, że od 1 października 2018 r. przestał funkcjonować Środowiskowy Dom Samopomocy w Sapłatach. Za zgodą Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Gmina Dźwierzuty podjęła się prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy, do którego kierowani będą mieszkańcy gminy, jak również uczestnicy z innych gmin, po zawarciu stosownych porozumień.

Uchwałą Nr IIN/358/18 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 07 września 2018 r., został utworzony Środowiskowy Dom Samopomocy w Dźwierzutach, jako jednostka organizacyjna gminy Dźwierzuty.

Ustalono, że obiekt przeznaczony na Środowiskowy Dom Samopomocy w Dźwierzutach znajduje się na wzniesieniu, jest budynkiem zabytkowym, ogrodzonym, do którego prowadziły schody oraz droga wewnętrzna. W budynku wcześniej funkcjonowała szkoła. Wejście główne do budynku oraz wejście z drugiej strony budynku, posiadały barierę architektoniczną w postaci schodów. Budynek posiada 4 kondygnacje: piwnica, wysoki parter, piętro i poddasze użytkowe. Między kondygnacjami znajdują się schody, stanowiące barierę architektoniczną, która w żaden sposób, na dzień kontroli tj. 30.10.2018 r. nie była zniwelowana (brak windy, schodołazu, platformy schodowej itp.). Wszystkie pomieszczenia, które miały być wykorzystywane na działalność placówki wymagały generalnego remontu. Na dzień kontroli wymieniona została jedynie podłoga w dwóch pomieszczeniach administracyjnych. W budynku znajdowały się pomieszczenia, które wymagały wyposażenia w nowe meble i sprzęty, ponieważ większość mebli i sprzętów przeniesionych ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Sapłatach była w złym stanie technicznym.

Stwierdzono, że na kondygnacjach przeznaczonych na działalność ŚDS nie było łazienki ani toalet. Toalety dla uczestników oraz personelu znajdowały się w piwnicy, do której prowadziły schody. Toalety nie były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ustalono, że ŚDS w Dźwierzutach przeznaczony jest dla 50 uczestników pobytu dziennego, w tym: dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A), dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) i dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Powierzchnia użytkowa Domu wynosi ogółem 909 m², natomiast na jednego uczestnika przypada 18,18 m², co oznacza, że spełniony został wymóg rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.) w zakresie metrażu (nie mniej niż 8 m² na 1 uczestnika) – zwanego dalej rozporządzeniem/rozporządzenie w sprawie śds.

Na podstawie analizy akt osobowych udostępnionych przez Panią zespołowi inspektorów, w toku kontroli prowadzonej 30.10.2018 r., ustalono, że w Środowiskowym Domu Samopomocy nie było żadnego dokumentu, na podstawie którego Wójt Gminy powierzyła Pani pełnienie obowiązków kierownika Domu. Poinformowała Pani jednocześnie, że oprócz pełnomocnictw przekazanych Pani, kwestia pełnienia obowiązków kierownika ŚDS

nie była unormowana, a Pani dzieliła czas pracy na wykonywanie obowiązków kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i p.o. kierownika ŚDS.

Ustalono, że na dzień kontroli tj. 30.10.2018 r., w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dźwierzutach zatrudnionych było 8 osób w ramach 8 etatów. Ponadto do obsługi księgowo-kadrowej w placówce zatrudnione były 2 osoby na umowę zlecenie.

Na podstawie wglądu w dokumentację kadrową udostępnioną w toku kontroli, zespół inspektorów ustalił, że spełnia Pani wymogi kwalifikacyjne w stosunku do osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, tj. posiadała udokumentowany 3-letni staż pracy w pomocy społecznej, półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w śds, a także specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej

Analiza kwalifikacji zawodowych pracowników, zatrudnionych do wykonywania usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dźwierzutach, wykazała, że 2 pracowników śds na dzień kontroli, nie posiadało kwalifikacji zawodowych odpowiednich do zajmowanych stanowisk, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. poz. 936).

Stwierdzono ponadto, że pracownicy świadczący usługi w Domu spełniali wymóg §11 ust. 1 ww. rozporządzenia, w zakresie posiadania co najmniej półrocznego doświadczenia zawodowego, polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na podstawie wizytacji i poczynionych ustaleń podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych 30 października 2018 r., stwierdzono, że obiekt przeznaczony do świadczenia usług przez Środowiskowy Dom Samopomocy, nie spełniał warunków, o których mowa w § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W związku z powyższym, Wójt Gminy Dźwierzuty, pismem z 31 października 2018 r, znak: PS-IV.9421.1.74.2018.AS, została poinformowana o ustaleniach kontroli oraz o podjętej na ich podstawie decyzji dotyczącej braku możliwości kontynuowania działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach, do czasu przeprowadzenia niezbędnych prac, dostosowujących nieruchomość do wymogów rozporządzenia w sprawie śds, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczestników.

W związku z pismem Wójta Gminy Dźwierzuty dotyczącym wykonanych prac remontowych w budynku przeznaczonym na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach, w dniu 29 listopada 2018 r. zespół inspektorów ponownie przeprowadził kontrolę doraźną.

Podczas czynności kontrolnych, w obecności Pani i Wójta Gminy Dźwierzuty, inspektorzy przeprowadzili ponowną wizję lokalną w budynku przeznaczonym na działalność ŚDS. Na jej podstawie ustalono, że występujące bariery architektoniczne w postaci schodów zewnętrznych i wewnętrznych, zostały tymczasowo zniesione poprzez zastosowanie schodołazu oraz szyn najazdowych. W pomieszczeniach, przeznaczonych na działalność placówki zostały pomalowane ściany, dodatkowo w sali kulinarnej zużyte oświetlenie wymieniono na lampy hermetyczne. W niektórych pomieszczeniach dokonano remontu podłóg, ścian na korytarzach oraz oświetlenia.

Na wysokim parterze i I piętrze wydzielono 2 łazienki i 4 toalety dla uczestników (2 damskie i 2 męskie). Łazienki wyposażone są w prysznic, wc i umywalkę, natomiast toalety wyposażone są w wc i umywalkę. Toaleta dla personelu oraz toalety ogólnodostępne znajdują się w piwnicy.

W toku kontroli stwierdzono, że zakupione zostały poręcze i uchwyty umożliwiające uczestnikom bezpieczne korzystanie z łazienki i wc, jak również drzwi do ww. pomieszczeń, które zgodnie z Pani wyjaśnieniami miały zostać zamontowane 3 grudnia 2018 r.

Ponadto, na podstawie wizji lokalnej i informacji sporządzonej przez Panią, ustalono, że w budynku znajdują się pomieszczenia wymagane standardem.

Gmina Dźwierzuty w ramach środków własnych dokonała również zakupu niektórych sprzętów niezbędnych do prowadzenia usług w ŚDS. Jednakże w celu zapewnienia właściwego standardu usług świadczonych zgodnie z rozporządzeniem, zachodzi konieczność wymiany części wyposażenia placówki.

W zakresie zatrudnienia kadry Środowiskowego Domu Samopomocy, po kontroli przeprowadzonej 30.10.2018 r. ustalono, że Wójt Gminy Dźwierzuty z dniem 1 października 2018 r. powierzyła Pani pełnienie obowiązków kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach. Z informacji przekazanych przez Panią wynikało również, że od 1 grudnia 2018 r. będzie Pani zatrudniona na stanowisku kierownika ŚDS.

Na podstawie analizy akt pracowników, którzy nie posiadali kwalifikacji zawodowych, na dzień 30.10.2018 r. (data pierwszej kontroli doraźnej), określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. poz. 936), ustalono, że osoba zajmująca stanowisko starszego terapeuty zajęciowego z dniem 1 listopada 2018 r. została przeniesiona na stanowisko starszego terapeuty. Stwierdzono, że pracownik posiada kwalifikacje zgodne z ww. rozporządzeniem. Natomiast osoba nie posiadająca kwalifikacji zatrudniona na stanowisku opiekuna, zgodnie ze sporządzoną przez Panią informacją, po dostarczeniu stosownych zaświadczeń lekarskich, zostanie przeniesiona na stanowisko sprzątaczk.

Ponadto, ustalono, iż na dzień kontroli, w placówce nie było zatrudnionego psychologa. Z informacji przekazanej przez Panią wynika, że podjęła Pani działania w celu zatrudnienia psychologa, który od grudnia br., miał świadczyć usługi na rzecz uczestników.

Na podstawie wizji lokalnej oraz ustaleń dokonanych 29 listopada 2018 r., stwierdzono, że obiekt, przeznaczony na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Dźwierzutach, spełnia standardy, o których mowa w § 18 pkt 1-2 i pkt 5-6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Należy jednak podejmować dalsze działania w celu niwelowania bariery architektonicznej budynku tzn. zamontowania windy, jak również modernizacji posadzki i schodów oraz wymiany zużytych mebli i sprzętu.

Z uwagi na ważny interes społeczny, wynikający z konieczności objęcia opieką i wsparciem osoby z zaburzeniami psychicznymi, dopuszczono możliwość świadczenia usług w budynku przy ul. Henryka Sienkiewicza 1 w Dźwierzutach, przy jednoczesnym podejmowaniu przez gminę działań zmierzających do pełnej standaryzacji placówki.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości były na bieżąco z Panią omawiane.

Udzielono instruktażu, o którym mowa w niniejszym wystąpieniu.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest Pani, jako p.o. kierownika jednostki oraz Wójt Gminy Dźwierzuty. Przyczyną powstałych nieprawidłowości i uchybienia był niedostateczny nadzór z Pani strony, jak również Wójta Gminy oraz niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniem, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następującego zalecenia:

1. Podjąć działania w zakresie niwelowania barier architektonicznych obiektu oraz udogodnień umożliwiających funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym, w tym m. in. montażu windy, modernizacji posadzki i schodów.
2. Przestrzegać obowiązku zatrudniania osób spełniających wymogi kwalifikacyjne w stosunku do zajmowanych stanowisk, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 936). Uregulować aktualną sytuację w ŚDS, dotyczącą zatrudnienia pracownika, zgodnie z posiadanymi przez niego kwalifikacjami i przedłożyć Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu potwierdzenie zmiany stanowiska pracy.

Uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w czasie prowadzenia kontroli doraźnych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dźwierzutach, wskazuję następujące działania:

1. Podejmować dalsze działania zmierzające do remontu pomieszczeń ŚDS oraz zakupu wyposażenia, w celu świadczenia usług na poziomie obowiązującego standardu.
2. Stosownie do wymogu § 14 pkt 4 rozporządzenia w sprawie śds, zatrudnić psychologa w jednostce, w celu realizacji z uczestnikami poradnictwa psychologicznego. Przedłożyć Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu potwierdzenie zatrudnienia psychologa.
3. Przedłożyć Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu potwierdzenie zmontowania drzwi, poręczy i uchwyty w łazienkach i toaletach.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Jabłonna-Nastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wdziału Polityk Społecznej

